

Den helige Mikael's dag Farsta 2018

Änglarna *Dan 6:16-22, Upp 12:7-12, Luk 10:17-20*

Vad är en ängel?

Dagens tema är "Änglarna". Och den första frågan man då ställer måste bli, "hur ser en ängel ut, och vad är en ängel?" Ja, svaren på dessa frågor kan bli många och mycket varierande. Ibland säger man att änglarna är speciella varelser, men många gånger kallar man också vanliga människor, särskilt barn, änglar. Det är i alla fall oftast så att man förknippar det med någonting gott.

I Bibelns mening är en ängel ett sändebud, en budbärare. I det arameiska språket betyder ängel också vakande, vaksam. Ordet ängel finns i nästan alla böcker i Bibeln, utom i Ruts bok, Esters bok, Johannesbrevet och Jakobs brev.

Änglarna beskrivs ofta i Bibeln som andeväsen som står under Guds ledning. De är skapade av honom, genom Sonen och till honom. Du och jag är också skapade av Gud, genom Ordet, som är Jesus. Men som andeväsen kan änglarna vara osynliga för vårt öga. Därför är det ofta svårt att beskriva dem. De gånger de syns beror det oftast på en uppenbarelse, då de visar sig i mänsklig gestalt. Åtminstone i Bibelns berättelse.

Kan man tro på änglar? Kan man i vårt moderna land så präglad av upplysningstiden och vetenskapens alla landvinningar tro på änglar eller är det något som hör barnatron till?

Illusionen om tomten bleknar bort redan som barn. Då man inser att det är ingen som köper tidningen på julafton. Tomtar och troll och all vidskepelse är förpassad till sagornas värld. Kan vi då tro på änglar? Vi som redan i skolan får lära oss kritiskt tänkande.

Samtidigt så är änglarna närvarande i allra högsta grad i många hem, i form av små gulliga porslinsänglar, änglar i olika form och material, som bokmärken och annat. I inredningsbutikerna ser man änglar lite överallt. Så man kan väl säga att änglarna säljer bra. På något sätt tycker vi om att omge oss med änglar.

Att det finns en andevärld, det tror jag att många människor skulle svara ja på. Det är väl alla TV-program som handlar om andar och spöken ett bevis på. Men samma människor är inte lika snabba på att tro på Gud. Men det övernaturliga är kittlande. Kanske blir det för klart om man kan ge det ett namn, att säga att det är Gud. Då finns det kanske ingen spänning kvar.

Om tomten är något som står för någonting gott, som man lär sig som liten, men som bleknar bort ju äldre man blir är änglar något som alltid kommer finnas kvar som en symbol för det goda.

Eva Dahlgren sjunger: Det bor en ängel i mitt rum. Och det är väl ingen porslinsängel hon menar utan en riktig.

Porslinsänglarna kan vara gulliga men de är till föga hjälp förutom att de kan påminna oss om de riktiga änglarna. De änglar som skyddar oss och strider för oss i kampen mot det onda.

Oavsett om vi tror på änglar eller inte så kan vi inte annat än konstatera att det pågår en kamp i världen. Det ser vi på nyheterna varje dag, kampen mellan det onda och det goda. Det är en kamp som pågår i varje människa, hela livet, oavsett om man är ateist, buddist, muslim, jude eller kristen. Den pågår i varje människa oavsett politisk färg, och kampen pågår hela livet. Vi kan blunda för den kampen och låtsas att den bara pågår utanför oss själva. Men kampen finns där vare sig vi vill det eller inte.

Att det är så, det vet vi, men varför finns det då inte bara en hög änglar som är där och griper in, så att vi skulle slippa allt krig och elände? Varför är det bara ibland och bara vissa som får stå under beskydd av en skyddsängel?

Det är en fråga som jag gärna skulle samtala med er om när ni vill, men kort så tror jag, hur plattitydligt det än kan vara, att det i grunden handlar om vår fria vilja.

Jag tror det finns en plan med våra liv, som vi kan säga ja eller nej till. Jag tror inte att änglar är någon slags livvakter till människor, men däremot är dom verktyg i Guds plan.

Änglarna är enligt kristen tro rent andliga varelser som inte har en kropp. De är skapade av Gud och är hans tjänare och budbärare.

Bibeln är fylld av änglar, av människors möten med änglar. Ärkeängeln Gabriel var den som kom med budskapet till Maria att hon var fylld av nåd och skulle få det oerhörda uppdraget att föda Guds Son till världen. Ett uppdrag hon sa ja till.

Herrens ängel visade sig för herdarna på julnatten och förkunnade det glada budskapet att en frälsare fötts till världen. Jesus själv blev betjänad av änglar efter att ha frestats av djävulen i öknen efter sitt dop. Herrens ängel sa till kvinnorna vid graven i gryningen på påskdagen att Jesus uppstått från de döda.

Även i GT finns många möten mellan människor och änglar. I dagens GT läste vi om hur Daniel fick hjälp av en ängel som Gud sänt till honom när han kastats i lejongropen. Ängeln "stängde till gapet på lejonen och de gjorde mig ingen skada" sa Daniel. Daniel var ett offer för avundsjuka. Avundsjukan som är ett av onskans alla sätt att få sin vilja igenom. Kain dödade sin bror Abel av avundsjuka. Det var av avundsjuka som överstepräster överlämnade Jesus till att korsfästas.

Ängeln hjälpte Daniel i kampen mot det onda. Och änglarna kan och vill hjälpa dig och mig. Vi är inte ensamma i våra livs kamp. Den kamp som kan se så olika ut. Men vi har alla våra lejongropar vi hamnar i på olika sätt.

Nu tänker jag så här, att tala om tro, är alltid subjektivt, och alla här har olika tankar, känslor och bilder. Inte minst när man talar om änglar. Mycket av det har vi bestämt oss för att så här skall vi tro, i stora drag. Men med änglar har vi inget gemensamt beslut. Vi har satt konturerna, och många gånger är de med vingar, även om flera säkert skulle påstå att det då handlar om keruber, eller serafer. Inte minst dagens episteltext är ju väldigt målande.

"Ängel" som begrepp används också för att visa Guds suveränitet. Han är allsmäktig och kan göra vad han vill, och på vilket sätt han vill göra det. Där en vanlig människa känner sig maktlös kan Gud handla genom sina änglar, sina sändebud.

Det är det som berättelsen i Daniels bok handlar om. Daniel kastades i lejongropen och överlevde. "Min Gud har sänt sin ängel. Han stängde till gapet på lejonen och de gjorde mig ingen skada".

När hans tre vänner (Shadrak, Meshak och Aved-Nego) slängdes bundna i en brinnande ugn, såg kungen en fjärde man där inne. Alla var fria och gick mitt i elden, helt oskadda. Den fjärde, enligt kungen själv, liknade ett gudaväsen (Dan. 3).

Gud är suverän!

Det var ungefär det som lärjungarna fick uppleva under sin praktik i byarna, dit Jesus hade sänt dem två och två, för att förkunna budskapet.

Allting hade varit framgångsrikt. "Herre, till och med demonerna lyder oss när vi uttalar ditt namn", rapporterade de till Jesus. Och jag kan tänka mig att dom är glada och upprymda över framgångarna, och kanske lätt börjar dras in i framtidsplaner på hur dom skall kunna organisera så att fler kan få ta del av det som dom varit med om. För när folk hör att någon här gör stora under, kommer de att strömma hit i stora skaror, så att det skulle bildas långa köer som måste organiseras, ordnas grupper.

Och det är någonstans här som jag tänker att det kan börja gå snett. Genom att vilja göra allting själva och kanske till sin egen ära börjar man t.o.m. att försöka manipulera Gud. De tar hans plats och de lämnar inget utrymme för honom i sina liv. De tror att de kan klara sig själva, bara genom att nämna namnet Jesus. Men skrifterna säger att det inte är alla som säger "Herre, Herre", som kommer till himmelriket.

Dagens episteltext berättar om en strid i himlen, mellan Guds änglar under Mikael's ledning och Satans eller Lucifers änglar. Den striden symboliserar idag den kamp mellan det goda och det onda, som vi ständigt hamnar i, i livet.

Vi kämpar varje dag för att kunna undvika det onda och välja det goda. Den kampen är levande så att nästan hela livet påverkas av den. Tänk om alla skulle bestämma sig för att välja det goda! Världen skulle bli mycket bättre att leva i.

Jesu svar till lärjungarna visar på, tänker jag, att aldrig glömma bort ursprunget. Var tacksam för det vi får uppleva med Gud, tjäna honom med glädje, men glöm inte bort att ditt namn är skrivet i Livets bok.

"Gläd er inte över att andarna lyder er, utan gläd er över att era namn är upptecknade i himlen" (Luk. 10:17-20).

I sina planer sänder Gud alltid sina änglar med det budskap som vi behöver. Jag tänker mig Guds änglar som representanter för det goda. En del människor är fast övertygade om att änglar finns, en del menar sig till och med ha sett dem. Det har inte jag men jag tror att de finns. Jag tror att det finns representanter för det goda också här hos oss på jorden. Kanske handlar det om en barnslig känsla, om behovet av att känna att man inte är ensam.

Jag vet inte hur änglar ser ut. Det är inte heller viktigt för mig, men det är viktigt med goda allierade, med bundsförvanter som vandrar med mig, varje dag, varje stund. Gud vill mig väl, det är grundtemat i den tro jag bär.

Trots allt jag möter som inte är gott har Gud en plan för mig, en väg, och det är den goda vägen. Om den vägen nu går genom mörker, så behöver vi vår reflex. Vi är säkert fler som har reflexer formade som änglar, och det kanske trots allt och i sin enkelhet, är den bästa förklaringen på vad en ängel är, den reflekterar ljuset så att vi syns i mörkret.